

Rapport

Datum: 21 juni 1999

Rapportnummer: 1999/266

Klacht

Op 10 juli 1998 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer Z. te Rotterdam, met een klacht over een gedraging van de Raad voor Rechtsbijstand te 'sGravenhage. Nadat verzoeker nadere informatie had verstrekt, werd naar de gedraging een onderzoek ingesteld. Op grond van de door verzoeker verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd:

Verzoeker klaagt erover dat de Raad voor Rechtsbijstand te 'sGravenhage:

1. hem in een brief van 23 februari 1998, onder meer bevattend een afwijzing van een verzoek om schadevergoeding, niet heeft gewezen op de tegen die beslissing openstaande rechtsgang;
2. tot op het moment dat hij zich tot de Nationale ombudsman wendde, niet heeft gereageerd op zijn brief van 14 mei 1998 ondanks een rappel op 27 augustus 1998.

Achtergrond

1.

Deze zaak is een voortzetting van hetgeen aan de orde was in de rapporten 97/026 en 97/433 van de Nationale ombudsman. In rapport 97/026 heeft de Nationale ombudsman geconstateerd dat de Raad voor Rechtsbijstand te 's-Gravenhage had verzuimd om tijdig per 1 januari 1994 een klachtenregeling in werking te hebben. Op grond van de Wet op de rechtsbijstand was de Raad verplicht per 1 januari 1994 een klachtenregeling van kracht te doen zijn. In het rapport heeft de Nationale ombudsman ook geoordeeld dat de Raad te lang had gewacht met het benoemen van de leden van de klachtencommissie en de centrale commissie van beroep. De Nationale ombudsman achtte de klacht van verzoeker op deze punten gegrond. In rapport 97/433 stelde de Nationale ombudsman vast dat de Raad voor Rechtsbijstand te 's-Gravenhage verzuimd had om binnen de termijn van artikel 7:24 Awb te beslissen op een bezwaarschrift van verzoeker tegen een eerdere beschikking van de Raad waarbij aan hem een toevoeging van een advocaat was geweigerd. Voorts achtte de Nationale ombudsman het niet juist dat de Raad verzoeker er tussentijds niet over had geïnformeerd dat de genoemde termijn niet zou worden gehaald en dat verzoeker er in dat kader niet op was gewezen dat hij de mogelijkheid had om beroep in te stellen tegen het niet tijdig beslissen op het bezwaarschrift en om een voorlopige voorziening te vragen. De Nationale ombudsman achtte de klacht van verzoeker op deze punten gegrond. Ten slotte was het naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet juist dat een medewerker van de Raad had geweigerd verzoeker informatie te verstrekken over de leden van de commissie. Ook had een lid van de commissie verzoeker haar naam en hoedanigheid moeten medelen. De Nationale ombudsman achtte de klacht van verzoeker op deze punten eveneens gegrond. Deze rapporten vormden voor verzoeker aanleiding om vanaf 30 oktober 1997 opnieuw uitgebreid te corresponderen met de Raad

voor Rechtsbijstand te 's-Gravenhage.

2.

In zijn uitspraak van 6 mei 1997 (AB 1997, 229) overwoog de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State onder meer het volgende met betrekking tot de bezwaar- en beroepsmogelijkheid tegen een zogenoemd zelfstandig schadebesluit: "De schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan op een verzoek om vergoeding van schade, die veroorzaakt zou zijn binnen het kader van de uitoefening door dat orgaan van een aan het publiekrecht ontleende bevoegdheid, is - ook indien dat verzoek niet op een specifieke wettelijke grondslag is gebaseerd - een publiekrechtelijke rechtshandeling en dus een besluit als bedoeld in art. 1:3 van de Awb. De Afdeling overweegt hiertoe het volgende. Een publiekrechtelijke rechtshandeling is een op rechtsgevolg gerichte beslissing van een bestuursorgaan, dat de bevoegdheid tot het nemen van die beslissing ontleent aan het publiekrecht. Zoals volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 29 nov. 1996 inzake nr. E03.94.1703 (AB 1997, 66) berust de bevoegdheid van een bestuursorgaan tot het nemen van een beslissing op een verzoek om vergoeding van schade, voorzover het schade betreft ten gevolge van de onrechtmatige uitoefening van een aan het publiekrecht ontleende bevoegdheid, op het - in art. 6:162 van het BW en in art. 8:73 van de Awb tot uiting komende - algemeen geldende rechtsbeginsel, volgens hetwelk degene die door aan hem toerekenbaar onrechtmatig handelen of nalaten schade heeft veroorzaakt, is gehouden die aan de benadeelde te vergoeden. Dit rechtsbeginsel is publiekrechtelijk van aard indien het zijn werking doet voelen in een door de uitoefening van een aan het publiekrecht ontleende bevoegdheid ontstane rechtsverhouding. Uit de uitspraak van de Afdeling van 18 febr. 1997 inzake nr. E03.94.1886 (JB 1997, 47, AB 1997, 143) volgt dat de bevoegdheid tot het nemen van een beslissing op een verzoek om schadevergoeding, voorzover het schade betreft die is ontstaan door de rechtmatige uitoefening van een aan het publiekrecht ontleende bevoegdheid, berust op het - mede aan art. 3:4 tweede lid van de Awb ten grondslag liggende - rechtsbeginsel van "égalité devant les charges publiques" (gelijkheid voor openbare lasten). Op grond van dit beginsel zijn bestuursorganen gehouden tot compensatie van onevenredige - buiten het normale maatschappelijke risico vallende en op een beperkte groep burgers of instellingen drukkende - schade die is ontstaan in een door de uitoefening van een aan het publiekrecht ontleende bevoegdheid ontstane rechtsverhouding. Het rechtsgevolg waarop een beslissing van een bestuursorgaan op een verzoek om vergoeding van schade, veroorzaakt binnen het kader van de uitoefening van een aan het publiekrecht ontleende bevoegdheid, is gericht, is dat naar publiekrecht al dan niet een aanspraak op betaling van schadevergoeding wordt gevestigd. De in het voorliggende geval beweerdelijk geleden schade wordt, naar Van Vlodrop BV stelt, veroorzaakt door een beleidswijziging, die is vastgelegd in het "Meerjarenplan Verwijdering Gevaarlijke Afvalstoffen 1993". In het Meerjarenplan wordt onder meer aangegeven op welke wijze appellant aanvragen om vergunningen op grond van art. 8.36 in samenhang met art. 8.8 tweede lid sub a van de Wet milieubeheer zal beoordelen. Dit plan, dat een uitwerking bevat van het in art. 4.3 van de Wet milieubeheer bedoelde nationale milieubeleidsplan, dient als een beleidsregeling te

worden aangemerkt. Nu de beweerdelijk geleden schade derhalve is veroorzaakt binnen het kader van de uitoefening van een aan het publiekrecht ontleende bevoegdheid, volgt uit het vorenoverwogene dat, anders dan appellant meent, de brief van 20 november 1995, voorzover daarbij het verzoek van Vlodrop BV om schadevergoeding is afgewezen, een besluit is als bedoeld in art. 1:3 van de Awb. Vervolgens dient de Afdeling de vraag te beantwoorden of tegen dit besluit beroep op de bestuursrechter openstond. De Afdeling overweegt in dit verband het volgende. Aan het stelsel van afdeling 8.1.1 van de Awb ligt blijkens de parlementaire geschiedenis het streven ten grondslag naar een in de rechtspraktijk goed hanteerbare afbakening van bevoegdheden tot beoordeling van de uitoefening van publiekrechtelijke bevoegdheden door de algemene bestuursrechter, de bijzondere bestuursrechters en de burgerlijke rechter. Met name uit de parlementaire geschiedenis van art. 8:3 van de Awb kan worden afgeleid dat de wetgever heeft beoogd zoveel mogelijk te voorkomen dat binnen een reeks van uit elkaar voortvloeiende of anderszins nauw met elkaar samenhangende beslissingen van een bestuursorgaan een scheiding zou moeten worden aangebracht wat betreft de rechters die bevoegd zijn tot toetsing van de verschillende beslissingen. Naar het oordeel van de Afdeling past het in dit stelsel de algemene dan wel bijzondere bestuursrechter slechts bevoegd te achten tot kennisneming van beroepen tegen een zuiver schadebesluit, indien die rechter ook bevoegd is te oordelen over beroepen tegen de schadeveroorzakende uitoefening van de publiekrechtelijke bevoegdheid zelf. Indien derhalve tegen de schadeveroorzakende uitoefening van de publiekrechtelijke bevoegdheid geen beroep bij de bestuursrechter kan worden ingesteld, dan is er ook geen beroep mogelijk tegen een besluit naar aanleiding van een verzoek om vergoeding van schade die daardoor is veroorzaakt. Een wettelijke belemmering in de bevoegdheid van de bestuursrechter kennis te nemen van een beroep tegen de schadeveroorzakende uitoefening van een publiekrechtelijke bevoegdheid werkt aldus door in zijn bevoegdheid kennis te nemen van een beroep tegen een naar aanleiding van die bevoegdheidsuitoefening genomen schadebesluit. Het vorenstaande laat onverlet, zoals hierboven is overwogen, dat een beslissing op een buitenwettelijk verzoek om schadevergoeding naar aanleiding van een niet voor beroep bij de bestuursrechter vatbare wijze van uitoefening van een schadeveroorzakende publiekrechtelijke bevoegdheid, een besluit is in de zin van art. 1:3 van de Awb."

3. Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Artikel 3:45:

"1. Indien tegen een besluit bezwaar kan worden gemaakt of beroep kan worden ingesteld, wordt daarvan bij de bekendmaking en bij de mededeling van het besluit melding gemaakt.
2. Hierbij wordt vermeld door wie, binnen welke termijn en bij welk orgaan bezwaar kan worden gemaakt of beroep kan worden ingesteld." Artikel 6:2:

"Voor de toepassing van wettelijke voorschriften over bezwaar en beroep worden met een besluit gelijkgesteld:

a. de schriftelijke weigering een besluit te nemen, en b. het niet tijdig nemen van een besluit." Artikel 7:1:

"1. Degene aan wie het recht is toegekend tegen een besluit beroep op een

administratieve rechter in te stellen, dient alvorens beroep in te stellen tegen dat besluit bezwaar te maken, tenzij het besluit:

a. op bezwaar of in administratief beroep is genomen, b. aan goedkeuring is onderworpen, c. de goedkeuring van een ander besluit of de weigering van die goedkeuring inhoudt, of d. is voorbereid met toepassing van een van de in afdeling 3.5 geregelde procedures.

2. Tegen de beslissing op het bezwaar kan beroep worden ingesteld met toepassing van de voorschriften die gelden voor het instellen van beroep tegen het besluit waartegen bezwaar is gemaakt." Artikel 8:1, eerste lid:

"1. Een belanghebbende kan tegen een besluit beroep instellen bij de rechtbank."

Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd Raad voor Rechtsbijstand te 's-Gravenhage verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De Raad voor Rechtsbijstand deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen of aan te vullen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. FEITEN

1. Na het verschijnen van rapport 97/433 van de Nationale ombudsman op 1 oktober 1997 (zie

Achtergrond

) wendde verzoeker zich bij brief van 30 oktober 1997 tot de directie en bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand te 's-Gravenhage. In zijn brief verzocht hij onder verwijzing naar de oordelen van de Nationale ombudsman in de rapport 97/26 en 97/433 de Raad om een onderhoud 'om tot een redelijke financiële compensatie te komen voor de geleden nadelen en schade op alle gebieden'. In een brief van 15 januari 1998 aan de voorzitter van de Raad herhaalde verzoeker dit verzoek om een financiële schikking.

2. De voorzitter van de Raad reageerde bij brief van 23 februari 1998 op de brieven die verzoeker sinds 30 oktober 1997 aan de Raad, de voorzitter en diverse leden van de Raad had gezonden. In zijn brief merkte de voorzitter onder meer het volgende op:

"In uw brief geeft u aan tot een financiële schikking te willen komen. Dit aanbod wijst de Raad evenwel van de hand. Naar de mening van de Raad is van de zijde van de Raad noch van de zijde van de Commissie bezwaar en beroep van enig schadeveroorzakend handelen sprake. Dit blijkt met name uit het feit dat het door u ingestelde beroep tegen het door de Raad genomen besluit in administratief beroep, ongegrond is verklaard door de Sector bestuursrecht van de arrondissementsrechtbank 's-Gravenhage. Het door u ingesteld hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak bij de Raad van State is niet ontvankelijk verklaard vanwege het niet voldoen van het verschuldigde griffierecht. Indien u schadevergoeding had willen vorderen, had het hoger beroep bij de Raad van State hiervoor bij uitstek kunnen dienen. (...) Nu de Raad geen grond ziet om tot een minnelijke schikking te komen, ziet hij evenmin aanleiding om een persoonlijk onderhoud tussen u en de Raad en/of directie van het bureau te entameren. De Raad heeft hierbij overwogen dat u inmiddels met diverse medewerkers van het bureau van de Raad over de kwestie heeft gesproken. Uw standpunten zoals verwoord in bovengenoemde brieven zijn helder. Met deze brief hoopt ook de Raad zijn visie voldoende duidelijk uiteengezet te hebben..." In deze brief was niet vermeld dat tegen het besluit tot afwijzing van het verzoek om schadevergoeding een bezwaarschrift bij de Raad, dan wel een beroepschrift bij de bevoegde bestuursrechter kon worden ingediend.

3. Bij brief van 19 maart 1998 aan het Bureau voor Rechtshulp te Rotterdam vroeg verzoeker advies over de wijze waarop hij de Raad voor Rechtsbijstand te 's-Gravenhage diende te dagvaarden indien hij een civiele procedure wilde beginnen tegen de weigering van de Raad om hem een schadevergoeding toe te kennen.

4. Bij brief van 3 april 1998 deelde de directeur van het Bureau voor Rechtshulp te Rotterdam verzoeker onder meer het volgende mee:

"Ik ontving uw brief van 19 maart 1998 met bijlagen. Anders dan u stelt in uw brief zijn de vragen die u voorlegt niet eenvoudig te beantwoorden. De Raad voor Rechtsbijstand is een overheidsorgaan. De positie van de Raad is geregeld in de Wet op de Rechtsbijstand. De brief van 23 februari 1998 van de Raad aan u waarin zij onder andere een voorstel om tot een schikking te komen afwijzen, kan gezien worden als een beschikking waar bezwaar tegen openstaat. De termijn om een bezwaarschrift in te dienen verstrekt heden, met dien verstande dat het bezwaarschrift in elk geval maandag 6 april a.s. bij de Raad binnen moet zijn. Om de termijn te redden heb ik op uw naam een voorlopig bezwaarschrift de deur uit gedaan. U zult over dit bezwaar nader post van de Raad ontvangen. (...) Het voorlopige bezwaarschrift zoals u dat aantreft in kopie bij deze brief, en dat ik vandaag aan de Raad heb doen toekomen, kunt u natuurlijk altijd intrekken."

5. De Raad voor Rechtsbijstand te 's-Gravenhage bevestigde bij brief van 24 april 1998 aan verzoeker de ontvangst van het voorlopige bezwaarschrift dat het Bureau voor Rechtshulp te Rotterdam op naam van verzoeker had ingediend bij de Raad.

6. Verzoeker deelde de Raad vervolgens bij brief van 14 mei 1998 mee dat hij geen bezwaar en/of beroepschrift had ingediend op of omstreeks 3 april 1998. Hij verzocht de Raad om opheldering. Omdat hij tot dat moment geen antwoord had ontvangen van de Raad, rappelleerde verzoeker de Raad bij brief van 27 augustus 1998.

B. STANDPUNT VERZOEKER

Het standpunt van verzoeker staat samengevat weergegeven onder **KLACHT**.

C. STANDPUNT RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND

In zijn reactie van 25 januari 1999 op de klacht deelde directeur van de Raad voor Rechtsbijstand te 's-Gravenhage het volgende mee:

"...Verzoeker heeft erover geklaagd dat de Raad voor Rechtsbijstand tot het moment dat hij zich tot de Nationale ombudsman wendde, niet heeft gereageerd op zijn brief van 14 mei 1998, ondanks een rappel op 27 augustus 1998. Deze klacht acht de Raad gegrond. De Raad betreurt ten zeerste dat niet is gereageerd op de brief van de heer Z. Hierin is aanleiding gezien de stroom van inkomende en uitgaande correspondentie meer te stroomlijnen en de termijnbewaking te intensiveren. Correspondentie die door de directie van het Bureau rechtsbijstandvoorziening van de Raad wordt ontvangen en die is bestemd voor andere afdelingen of moet worden afgehandeld door andere functionarissen, wordt in een geautomatiseerd systeem verwerkt, zodat termijn bewaking mogelijk is. Namens het management worden degene die geacht worden te reageren op de ingekomen correspondentie zonodig gerappelleerd, indien niet binnen de door de directie gestelde termijn wordt gereageerd. Correspondentie die door de secties toevoegen en vaststellen wordt ontvangen, wordt, eveneens bij wijze van termijnbewaking, geregistreerd in het speciaal voor de Raden voor Rechtsbijstand ontwikkelde GRAS-systeem. In dit systeem wordt dan een zogenaamd formulier 'Initiële bewerking' aangemaakt, zodat bekend is dat er een poststuk dat is gerelateerd aan een dossier bij het bureau is binnengekomen en dat hierop binnen een redelijke termijn wordt gereageerd. Ook hierbij is sturing op directieniveau mogelijk door middel van management-informatie. Poststukken die binnenkomen bij de Commissie bezwaar en beroep worden eveneens geregistreerd in het GRAS-systeem, maar dan in de module 'Bezwaar en beroep', zodat ook hier de gewenste termijn bewaking mogelijk is. Voorts is per 1 januari 1999 van toepassing een interne klachtenbehandelingsprocedure die is geënt op hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht. Deze procedure is in het leven geroepen naar aanleiding van een aanbeveling van de Nationale ombudsman in een eerdere klacht van klager. Het tweede klachtonderdeel richt zich tegen het feit dat de Raad voor Rechtsbijstand klager niet heeft gewezen op de openstaande rechtsgang tegen de brief van 23 februari 1998, die onder meer een afwijzing van een verzoek om schadevergoeding bevat. Ook dit onderdeel van de klacht wordt door de Raad gegrond geacht. Het betreft hier echter, (...) een zogenaamd zuiver schadebesluit. Uiteraard had de bezwaar- en beroepsclausule onderaan de brief vermeld moeten worden. Ten onrechte is echter niet onderkend dat het hier een afwijzing betrof waartegen bestuursrechtelijk gezien een rechtsmiddel openstaat. De Raad heeft vorig jaar reeds besloten zich de materie schadevergoeding in het bestuursrecht meer eigen te gaan maken en de snelle vlucht die de jurisprudentie op dit punt neemt te gaan volgen. Besloten is dan ook om binnen het bureau in ieder geval één functionaris te belasten met deze kwesties, zodat kan worden voorkomen dat ten onrechte geen bezwaar- en beroepsclausule wordt vermeld. Deze functionaris toetst in voorkomende gevallen of er al dan niet sprake is van een appellabel besluit in de zin van de Algemene

wet bestuursrecht. De Raad hecht eraan om te vermelden dat klager in dit geval niet in zijn belangen is geschaad omdat het Bureau voor Rechtshulp te Rotterdam namens klager tijdig een rechtsmiddel is ingesteld. De Raad voor Rechtsbijstand zal binnen afzienbare tijd in overleg treden met de heer Z. over de ontstane situatie..."

D. REACTIE VERZOEKER

In zijn commentaar op de hem toegezonden reactie van de Raad deelde verzoeker onder meer het volgende mee:

"De Raad kenschetst mijn beide klachten zonder meer als gegrond. Dat behoeft verder geen commentaar gezien ook het feit dat men geen verzachtende omstandigheden en vormen van overmacht in het geding brengt. De beschreven maatregelen betreffende de organisatie had men eerder behoren te regelen en men geeft niet aan dat dit onmogelijk was en dan nog geldt dat niet als excuus. Des te merkwaardiger en klachtwaardiger is het dat de Raad blijft volharden in haar nalatigheid inzake de klacht de brief van ondergetekende aan de Raad/commissie bezwaar en beroep d.d. 14-5-'98 nog steeds niet te beantwoorden."

Beoordeling

I. . Ten aanzien van het wijzen op de openstaande rechtsgang

1. Verzoeker klaagt erover dat de Raad voor Rechtsbijstand te 's-Gravenhage hem in de brief van 23 februari 1998 niet heeft gewezen op de rechtsgang die openstond tegen de afwijzing van zijn verzoek om schadevergoeding.
2. De Raad heeft de klacht op dit punt gegrond geacht. Naar de mening van de Raad was ten onrechte niet onderkend dat tegen de afwijzing van het verzoek om schadevergoeding bestuursrechtelijk gezien een rechtsmiddel openstond. Daarom had de gebruikelijke bezwaar- en beroepsclausule in de brief moet worden opgenomen, aldus de Raad.
3. Op dit punt is het volgende van belang. Op grond van jurisprudentie van onder meer de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (zie

Achtergrond

, onder 2.) over de zogenoemde zuivere schadebesluiten is een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan tot afwijzing van een verzoek om vergoeding van schade, die veroorzaakt zou zijn binnen het kader van de uitoefening van een aan het publiekrecht ontleende bevoegdheid, een besluit als bedoeld in artikel 1:3 Awb. Of tegen een dergelijk besluit bezwaar en beroep mogelijk is hangt af van het antwoord op de vraag of de oorspronkelijke schadeveroorzakende beslissing een besluit was waartegen bezwaar en beroep mogelijk was. Dit wordt ook wel het vereiste van connexiteit genoemd. Als de oorspronkelijke beslissing geen besluit is waartegen bezwaar en beroep openstaat, kan ook tegen het besluit tot afwijzing van het verzoek om schadevergoeding geen bezwaar en beroep worden ingesteld. In dat geval behoeft het bestuursorgaan in zijn afwijzende besluit

op het verzoek tot schadevergoeding niet te wijzen op een daartegen openstaande rechtsgang.

4. In dit geval dient daarom eerst te worden vastgesteld op welke schadeveroorzakende beslissing van de Raad voor Rechtsbijstand het verzoek om schadevergoeding van verzoeker betrekking had. Uit verzoekers brieven aan de Raad komt naar voren dat zijn verzoek aan de Raad om tot een financiële schikking te komen was gebaseerd op de rapporten 97/26 en 97/433 van de Nationale ombudsman. In rapport 97/26 was aan de orde het niet tijdig in werking hebben van een wettelijk vereiste klachtenregeling en het niet tijdig benoemen van de leden van de klachtencommissie. Deze gedraging van de Raad kan niet worden aangemerkt als besluit waartegen verzoeker op enig moment bezwaar en/of beroep had kunnen instellen. Op dit punt is niet voldaan aan de hiervoor onder 3. genoemde voorwaarde dat tegen de oorspronkelijke, al dan niet schadeveroorzakende, beslissing bezwaar en beroep mogelijk moet zijn geweest. Derhalve kon in zoverre tegen het afwijzende besluit van het verzoek om schadevergoeding geen bezwaar en beroep worden ingesteld en behoefde de Raad verzoeker daar dan ook niet op te wijzen. In rapport 97/433 ging het om het niet tijdig beslissen door de Raad op een bezwaarschrift en over het onvoldoende informeren van verzoeker door de Raad en een lid van de commissie bezwaar en beroep van de Raad. Laatstgenoemde gedraging kan niet worden gekwalificeerd als een besluit waartegen bezwaar en beroep mogelijk is geweest. Ook op dit punt is niet voldaan aan de voorwaarde dat beroep mogelijk moet zijn geweest tegen de schadeveroorzakende beslissing. Tegen het niet tijdig beslissen op het bezwaarschrift was wel beroep bij de rechter mogelijk (artikel 6:2 juncto artikel 8:1 en 7:1 Awb; zie

Achtergrond

). Voor zover het verzoek om schadevergoeding van verzoeker gebaseerd was op de niet tijdig genomen beslissing op het bezwaarschrift, was het afwijzende besluit van 23 februari 1998 ter zake die schadevergoeding een besluit waartegen bezwaar en beroep mogelijk was. De Raad had verzoeker in zoverre dan ook moeten wijzen op de openstaande rechtsgang. In zoverre is in strijd gehandeld met het bepaalde in artikel 3:45 Awb; de onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

II. . Ten aanzien van het niet beantwoorden van verzoekers brief van 14 mei 1998

1. Het is een vereiste van zorgvuldigheid dat overheidsinstanties aan hen gerichte brieven afhandelen binnen een redelijke termijn. Indien directe afhandeling niet mogelijk is, behoort de betrokkene binnen twee à drie weken een behandelingsbericht te ontvangen, met informatie over de reden waarom directe afhandeling niet mogelijk is en over de tijd die naar verwachting nog met de afhandeling zal zijn gemoeid. Dit bericht zal tevens gegevens moeten bevatten die hem in staat stellen om direct toegang te krijgen tot de afdeling of ambtenaar die zich met de behandeling van zijn brief bezighoudt. Als naderhand blijkt dat de behandeling langer gaat duren dan in het behandelingsbericht was aangegeven, behoort de betrokkene daarover, door middel van een tussenbericht, tijdig te worden geïnformeerd. In dit tussenbericht dient de reden van de ontstane vertraging te worden

vermeld en dient een nieuwe termijn te worden genoemd waarbinnen afhandeling naar verwachting zal plaatsvinden. Indien het noemen van zo'n nieuwe termijn niet mogelijk is, moet dit worden meegedeeld en uitgelegd.

2. Verzoeker vroeg de Raad bij brief van 14 mei 1998 om opheldering over de behandeling van het bezwaarschrift dat het Bureau voor Rechtshulp op zijn naam bij de Raad had ingediend tegen het afwijzende besluit van 23 februari 1998. De Raad heeft die brief niet beantwoord. Dat was niet juist. De Raad heeft dit ook erkend. Nadat verzoeker de Raad had gerappelleerd bij brief van 27 augustus 1998 had van de Raad mogen worden verwacht dat hij verzoekers brief voortvarend zou hebben beantwoord. De onderzochte gedraging is ook op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Raad voor Rechtsbijstand te 'sGravenhage is gegrond.